

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

18 päivänä heinäkuuta 2013 *

Liikkeen luovutus — Direktiivi 2001/23/EY — Työntekijöiden oikeuksien turvaaminen —
Luovuttajaan ja työntekijään luovutushetkellä sovellettava työehtosopimus

Asiassa C-426/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Supreme Court of the United Kingdom (Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 10.8.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 12.8.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Mark Alemo-Herron ym.

vastaan

Parkwood Leisure Ltd,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa kolmannen jaoston tehtäviä sekä tuomarit K. Lenaerts, G. Arestis, J. Malenovský (esittelevä tuomari) ja D. Šváby,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.9.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Alemo-Herron ym., edustajinaan barrister T. Linden ja advocate L. Prince,

— Parkwood Leisure Ltd, edustajanaan A. Lynch, QC,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään H. Walker,

— Euroopan komissio, asiamiehinään G. Rozet ja J. Enegren,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.2.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12.3.2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/23/EY (EYVL L 82, s. 16) 3 artiklan tulkintaa.
- 2 Pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajina ovat Alemo-Herron ym. ja vastapuolena Parkwood Leisure Ltd (jäljempänä Parkwood) ja jossa on kyse työehtosopimuksen soveltamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivillä 2001/23 on kodifioitu työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14.2.1977 annettu neuvoston direktiivi 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26), sellaisena kuin se oli muutettuna 29.6.1998 annetulla neuvoston direktiivillä 98/50/EY (EYVL L 201, s. 88; jäljempänä direktiivi 77/187).
- 4 Direktiivin 2001/23 3 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Ne luovuttajan oikeudet ja velvoitteet, jotka johtuvat luovutuksen tapahtuessa voimassa olleesta työsopimuksesta tai työsuhteesta, siirtyvät tällaisen luovutuksen seurauksena luovutuksensaajalle.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että luovuttaja ja luovutuksensaaja ovat luovutuspäivän jälkeen yhdessä vastuussa luovutuspäivänä voimassa olleesta työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvista velvoitteista, jotka ovat syntyneet ennen luovutuspäivää.

2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että luovuttaja ilmoittaa luovutuksensaajalle kaikki oikeudet ja velvoitteet, jotka luovutuksensaajalle luovutetaan tämän artiklan mukaisesti, jos kyseiset oikeudet ja velvoitteet ovat tai niiden olisi pitänyt olla luovuttajan tiedossa luovutuksen ajankohtana. Tällaisen oikeuden tai velvoitteen ilmoittamatta jättäminen ei vaikuta oikeuden tai velvoitteen luovuttamiseen tai työntekijöiden oikeuksiin luovutuksensaajaan ja/tai luovuttajaan nähden kyseisen oikeuden tai velvoitteen osalta.

3. Luovutuksen jälkeen luovutuksensaajan on noudatettava työehtosopimuksen määräyksiä ja ehtoja sellaisina kuin luovuttaja niitä noudattaa kyseisen työehtosopimuksen mukaisesti, kunnes työehtosopimus kumotaan tai sen voimassaolo päättyy taikka uusi työehtosopimus tulee voimaan tai sitä aletaan soveltaa.

Jäsenvaltiot voivat asettaa työehtojen noudattamiselle määräajan, jonka on kuitenkin oltava vähintään yksi vuosi.”

- 5 Direktiivin 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa tai ottaa käyttöön työntekijälle edullisempia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä tai sallia työntekijälle edullisempien työehtosopimusten tai työmarkkinaosapuolten välisten sopimusten soveltaminen tai edistää niiden soveltamista.”

Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus

- 6 Direktiivi 77/187 on saatettu osaksi Ison-Britannian oikeusjärjestystä vuonna 1981 yritysluovutuksista ja niihin liittyvistä työntekijöiden oikeuksista annetulla asetuksella (Transfer of Undertakings (Protection of Employment) Regulations 1981, jäljempänä TUPE).
- 7 TUPEn 5 §:n 2 momentin a kohdassa, jolla direktiivin 2001/23 3 artiklan 2 kohta saatettiin osaksi kansallista oikeusjärjestystä, säädetään seuraavaa:

”Kaikki luovuttajan oikeudet, valtuudet, velvoitteet ja vastuut, jotka perustuvat tällaiseen sopimukseen tai johtuvat siitä, siirtyvät tämän asetuksen nojalla luovutuksensaajalle.”

- 8 Kansallisen lainsäädännön mukaan sopimuspuolet voivat ottaa sopimukseensa lausekkeen, jonka mukaan työntekijän palkan suuruudesta määrää tietyin väliajoin National Joint Council for Local Government Servicesin (jäljempänä NJC) kaltainen kolmas osapuoli, jonka jäsen työnantaja ei ole tai jossa työnantaja ei ole edustettuna. Yhdistyneessä kuningaskunnassa työmarkkinaosapuolten välisiä suhteita järjestävän sääntelyn mukaan tämän tyyppisen työehtosopimuksen ei lähtökohtaisesti katsota sitovan osapuolia, elleivät ne ole toisin sopineet. Tästä huolimatta tällaisen työehtosopimuksen määräykset voivat tulla voimaan työnantajan ja työntekijän välillä tehdyn yksittäisen työsopimuksen ehtoina. Tämä voidaan toteuttaa, kuten tässä tapauksessa, sisällyttämällä kyseiseen sopimukseen ehto, jonka mukaan työntekijällä on oikeus hyötyä työnantajan ja ammattiyhdistyksen välillä sovitusta tai jonkin muun elimen, kuten NJC:n, neuvottelemista ehdoista. Kun tällaiset ehdot sisällytetään sopimukseen, ne tulevat voimaan työsopimuksen ehtoina.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 9 Vuonna 2002 London Borough of Lewishamin valtuusto (Lewishamin kaupunginosavaltuusto, jäljempänä Lewisham) luovutti kaupungin vapaa-ajantoiminnan yksityisen sektorin yritykselle CCL Limitedille (jäljempänä CCL), joka otti mainitun yksikön työntekijät palvelukseensa. Vuoden 2004 toukokuussa CCL luovutti kyseisen palvelutoiminnan Parkwood-nimiselle, CCL:n tavoin yksityisen sektorin yritykselle.
- 10 Niin kauan kuin vapaa-ajan toiminta kuului Lewishamille, sen ja sen työntekijöiden välisissä sopimuksissa käytettiin NJC:n, joka on paikallisen julkisen sektorin työmarkkinaosapuolten neuvotteluelin, piirissä neuvoteltuja työehtoja. NJC:ssä neuvoteltujen sopimusten noudattaminen ei perustunut lakiin vaan sopimuslausekkeeseen, joka oli otettu asianomaiseen työsopimukseen ja jossa määrättiin seuraavaa:

”[Lewishamin] palveluksessa palvelussuhteenne ehdot ovat niiden työehtosopimusten mukaisia, jotka [NJC] neuvottelee kausittain ja joita kunnallisten neuvottelukuntien paikallisesti tekemät sopimukset täydentävät.”

- 11 Kun liiketoiminta luovutettiin CCL:lle, sovellettiin NJC:n sopimuskaudeksi 1.4.2002–31.3.2004 tekemää työehtosopimusta. Liiketoiminta siirrettiin Parkwoodille toukokuussa 2004.
- 12 Parkwood ei ole mukana NJC:ssä, eikä se missään tapauksessa olisi voinut liittyä siihen, koska se on julkisen sektorin ulkopuolinen yksityinen yritys.
- 13 NJC:ssä neuvoteltiin kesäkuussa 2004 uusi sopimus, joka tuli voimaan taannehtivasti 1.4.2004 alkaen ja jonka oli määrä olla voimassa 31.3.2007 asti. Sopimus tehtiin siis sen jälkeen, kun liiketoiminta oli luovutettu Parkwoodille. Tästä syystä Parkwood katsoi, ettei uusi sopimus sitonut sitä, ja ilmoitti tästä työntekijöille, joilta se epäsi NJC:ssä huhtikuusta 2004 maaliskuuhun 2007 sovitun palkankorotuksen.

- 14 Sen johdosta, että Parkwood kieltäytyi noudattamasta NJC:ssä neuvoteltuja sopimuksia, työntekijät nostivat kanteen Employment Tribunalissa. Kanne hylättiin vuonna 2008. Työntekijät valittivat Employment Appeal Tribunaliin, joka hyväksyi heidän valituksensa 12.1.2009. Parkwood haki muutosta viimeksi mainitun tuomioistuimen ratkaisuun Court of Appealilta (England & Wales) (Civil Division).
- 15 Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) hyväksyi 29.1.2010 antamallaan tuomiolla Parkwoodin valituksen ja pysytti Employment Tribunalin ratkaisun, jolla pääasian kantajien kanne oli hylätty. Se katsoi, että asiassa C-499/04, Werhof, 9.3.2006 annettu tuomio (Kok., s. I-2397) oli ymmärrettävä siten, että direktiivi 77/187 ei sitonut luovutuksensaajaa mihinkään sellaiseen työehtosopimukseen, joka oli tehty liikkeenluovutuksen jälkeen.
- 16 Pääasian kantajat valittivat Court of Appealin (England & Wales) (Civil Division) ratkaisusta Supreme Court of the United Kingdomiin, joka päätti esittää unionin tuomioistuimelle kysymyksiä direktiivin 2001/23 tulkinnasta ja vaikutuksista. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo nimittäin, että kysymys, johon vastattiin edellä mainitussa asiassa Werhof annetussa tuomiossa, ei ole sama kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ratkaistava kysymys.
- 17 Se esittää tässä yhteydessä, että Saksan oikeudessa, josta edellä mainitussa asiassa Werhof annetussa tuomiossa oli kysymys, on omaksuttu staattinen näkemys työntekijöille yrityksen tai liiketoiminnan luovutuksen jälkeen taattavasta suojasta. Saksan oikeuden mukaan työehtosopimuksiin perustuvista säännöistä tulee osa työ sopimusta ainoastaan sen sisältöisinä kuin ne olivat yrityksen tai liiketoiminnan luovutushetkellä, eikä niitä saateta ajan tasalle luovutuksen jälkeen.
- 18 Pääasiassa on sitä vastoin noussut esiin kysymys sitä, voiko jäsenvaltio joutua olemaan myöntämättä yrityksen tai liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä työntekijöille dynaamista suojaa kansallisen sopimusoikeuden mukaisesti eli suojaa, jonka nojalla luovutuksensaajaa vastaan voidaan vedota sekä luovutushetkellä voimassa oleviin että luovutuksen jälkeen tehtyihin työehtosopimuksiin.
- 19 Supreme Court of the United Kingdom on tämän johdosta päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Jos työntekijällä on – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – sopimukseen perustuva oikeus luovuttajaan nähden hyötyä työehdoista, joista kolmas osapuoli, työehtosopimuksia neuvotteleva elin, neuvottelee ja sopii kausittain, ja tällainen työntekijän oikeus suhteessa työnantajaan katsotaan kansallisessa oikeudessa luonteeltaan pikemmin dynaamiseksi kuin staattiseksi, onko [direktiivin 2001/23] 3 artiklaa tulkittava yhdessä [edellä mainitussa asiassa Werhof annetun tuomion] kanssa siten, että siinä
- a) edellytetään, että tällaista oikeutta suojataan ja että siihen voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan, kun kyse on luovutuksesta, johon direktiiviä sovelletaan, vai joko
- b) annetaan kansallisille tuomioistuimille oikeus päättää, että tällaista oikeutta suojataan ja että siihen voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan, kun kyse on luovutuksesta, johon direktiiviä sovelletaan,
- vai
- c) kielletään kansallisia tuomioistuimia katsomasta, että tällaista oikeutta suojataan ja että siihen voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan, kun kyse on luovutuksesta, johon direktiiviä sovelletaan?

- 2) Jos jäsenvaltio on täyttänyt velvoitteensa direktiivin 2001/23 3 artiklan vähimmäisvaatimusten täytäntöön panemiseksi, mutta esiin tulee kysymys, onko täytäntöönpanotoimenpiteitä tulkittava siten, että ne ylittävät kyseiset vaatimukset tavalla, joka on edullinen suojatuille työntekijöille, takaamalla dynaamiset sopimukseen perustuvat oikeudet luovutuksensaajaan nähden, onko jäsenvaltion tuomioistuimilla vapaus soveltaa kansallista oikeutta täytäntöönpanolainsäädännön tulkittamiseen aina sillä edellytyksellä, ettei kyseinen tulkinta ole unionin oikeuden vastainen, vai onko omaksuttava jokin muu tulkintaa koskeva lähestymistapa, ja jos näin on, mikä lähestymistapa?
- 3) Voiko kansallinen tuomioistuin nyt käsiteltävässä asiassa, jossa työnantaja ei väitä, että työntekijälle kansallisessa oikeudessa tunnustettu dynaaminen oikeus työehtosopimuksissa sovittuihin työehtoihin loukkaisi työnantajalle ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 11 artiklan mukaan kuuluvia oikeuksia, soveltaa TUPEa työntekijöiden esittämän tulkinnan mukaisesti?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa näillä kolmella kysymyksellään, jotka on syytä käsitellä yhdessä, vastauksen lähinnä siihen, onko direktiivin 2001/23 3 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio säättää pääasiassa kyseessä olevan liikkeen luovutuksen kaltaisten tilanteiden varalta siitä, että lausekkeisiin, joissa on dynaaminen viittaus luovutushetken jälkeen neuvoteltuihin ja tehtyihin työehtosopimuksiin, voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan.
- 21 Aluksi on mainittava siitä, että edellä mainitussa asiassa Werhof annettu tuomio, joka koski direktiivin 77/187 3 artiklaa, sisältää useita pääasian kannalta merkityksellisiä seikkoja. Pääasiassa on toki kysymys direktiivistä 2001/23, mutta mainittuja seikkoja voidaan kaikilta osin soveltaa siihen, sillä koska tällä direktiivillä kodifoidaan direktiivi 77/187, ne 3 artiklan säännökset, joilla on merkitystä asiassa, on muotoiltu kummassakin direktiivissä samalla tavoin.
- 22 Ensiksi on muistettava, että edellä mainitussa asiassa Werhof annetun tuomion 37 kohdassa todettiin, että direktiivin 77/187 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sen vastaista ei ole se, että kun työ sopimuksessa viitataan luovuttajaa sitovaan työehtosopimukseen, yrityksen luovutuksen tapahtuessa voimassa ollut työehtosopimusta seuraavat työehtosopimukset eivät sido luovutuksensaajaa, joka ei ole tällaisen sopimuksen osapuoli.
- 23 Tämän jälkeen on pidettävä mielessä, että direktiivin 2001/23 8 artiklan mukaan direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen soveltaa tai ottaa käyttöön työntekijälle edullisempia lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä tai sallia työntekijälle edullisempien työehtosopimusten tai työmarkkinaosapuolten välisten sopimusten soveltaminen tai edistää niiden soveltamista.
- 24 Pääasiassa on selvää, kuten toisen ennakkoratkaisukysymyksen muotoilu osoittaa, että sopimuslausekkeet, joissa on viittaus kyseessä olevan liikkeen luovutuksen jälkeen neuvoteltuihin ja tehtyihin työehtosopimuksiin, joissa taataan luonteeltaan dynaamisia sopimusperusteisia oikeuksia, ovat työntekijöiden kannalta edullisempia.
- 25 Direktiivin 77/187 tarkoituksena ei silti ole ainoastaan työntekijöiden oikeuksien turvaaminen liikkeen luovutustilanteissa vaan oikeudenmukaisen tasapainon takaaminen yhtäältä työntekijöiden ja toisaalta luovutuksensaajan intressien välillä. Direktiivissä säädetään erityisesti siitä, että luovutuksensaajalla on oltava mahdollisuus toimintansa jatkamisen edellyttämiin mukautuksiin ja sopeutumiseen (ks. vastaavasti em. asia Werhof, tuomion 31 kohta).
- 26 Tässä yhteydessä on muistettava, että pääasiassa kyseessä oleva liikkeen luovutus tapahtui julkisoikeudellisen oikeushenkilön ja yksityisoikeudellisen oikeushenkilön välillä.

- 27 Koska kyse on julkisen sektorin liiketoiminnan luovuttamisesta yksityiselle sektorille, on otettava huomioon se, että näiden kahden sektorin työehdoissa on välttämättä eroja, joiden vuoksi luovutuksensaajan toiminnan jatkaminen edellyttää siltä huomattavia mukautuksia ja sopeutumista.
- 28 Dynaaminen viittaus kyseessä olevan liikkeen luovutuksen jälkeen neuvoteltuihin ja tehtyihin työehtosopimuksiin, joiden tarkoituksena on säännellä työehtojen kehittymistä julkisella sektorilla, on omiaan rajoittamaan merkittäväällä tavalla toimintamarginaalia, jota ne mukautukset ja sopeutuminen edellyttävät, joihin yksityisen sektorin luovutuksensaajan on ryhdyttävä.
- 29 Tällaisessa tilanteessa mainitun kaltainen sopimusehto on omiaan horjuttamaan työnantajana toimivan luovutuksensaajan ja työntekijöiden intressien välillä vallitsevaa oikeudenmukaista tasapainoa.
- 30 Toiseksi on muistettava se, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan direktiivin 2001/23 säännöksiä on tulkittava perusoikeuksia, sellaisina kuin niistä on määrätty Euroopan unionin perusoikeuskirjassa (jäljempänä perusoikeuskirja), kunnioittaen (ks. vastaavasti asia C-179/11, Cimade ja GISTI, tuomio 27.9.2012, 42 kohta).
- 31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien toteaa tämän osalta, että on selvää, ettei pääasiassa ole kyseenalaistettu oikeutta olla liittymättä yhdistyksiin. Direktiivin 2001/23 3 artiklan tulkinnan on kuitenkin oltava kaikissa tilanteissa sopusoinnussa perusoikeuskirjan 16 artiklassa vahvistetun elinkeinovapauden kanssa.
- 32 Tämä perusoikeus sisältää muun muassa sopimusvapauden, niin kuin niistä selityksistä käy ilmi, jotka on laadittu perusoikeuskirjan tulkinnan ohjaamiseksi (EUVL 2007, C 303, s. 17) ja jotka on SEU 6 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ja perusoikeuskirjan 52 artiklan 7 kohdan mukaan otettava huomioon perusoikeuskirjaa tulkittaessa (asia C-283/11, Sky Österreich, tuomio 22.1.2013, 42 kohta).
- 33 Direktiivin 2001/23 3 artiklan osalta edellä todetusta seuraa, että elinkeinovapauden nojalla luovutuksensaajalla on oltava mahdollisuus tehokkaasti puolustaa intressejään sopimusprosessissa, johon se osallistuu, ja neuvotella työntekijöidensä työehtojen kehittymisen kannalta ratkaisevista seikoista tulevaa elinkeinotoimintaansa silmällä pitäen.
- 34 On kuitenkin todettava, ettei pääasiassa kyseessä olevalla luovutuksensaajalla ole minkäänlaista mahdollisuutta olla mukana kyseessä olevassa työehtosopimuksia neuvottelevassa elimessä. Tällä luovutuksensaajalla ei näin ollen ole mahdollisuutta puolustaa tehokkaasti intressejään sopimusprosessissa eikä neuvotella työntekijöidensä työehtojen kehittymisen kannalta ratkaisevista seikoista tulevaa elinkeinotoimintaansa silmällä pitäen.
- 35 Mainitun luovutuksensaajan sopimusvapautta on näin rajoitettu niin huomattavasti, että rajoituksella voidaan puuttua sille kuuluvan elinkeinovapauden olennaiseen sisältöön.
- 36 Direktiivin 2001/23 3 artiklaa ei voida yhdessä sen 8 artiklan kanssa kuitenkaan tulkita niin, että se antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa toimenpiteitä, joilla saatetaan puuttua luovutuksensaajan elinkeinovapauden olennaiseen sisältöön, vaikka ne ovatkin työntekijöiden kannalta edullisempia (ks. analogisesti asia C-544/10, Deutsches Weintor, tuomio 6.9.2012, 54 ja 58 kohta).
- 37 Esitettyihin kolmeen kysymykseen on edellä todetun perusteella vastattava, että direktiivin 2001/23 3 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio säätää liikkeen luovutustilanteiden varalta siitä, että lausekkeisiin, joissa on dynaaminen viittaus luovutushetken jälkeen neuvoteltuihin ja tehtyihin työehtosopimuksiin, voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan silloin, kun tällä ei ole mahdollisuutta osallistua tämänkaltaisten, luovutuksen jälkeen tehtyjen työehtosopimusten neuvotteluprosessiin.

Oikeudenkäyntikulut

- 38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12.3.2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/23/EY 3 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio säätää liikkeen luovutustilanteiden varalta siitä, että lausekkeisiin, joissa on dynaaminen viittaus luovutushetken jälkeen neuvoteltuihin ja tehtyihin työehtosopimuksiin, voidaan vedota luovutuksensaajaa vastaan silloin, kun tällä ei ole mahdollisuutta osallistua tämänkaltaisten, luovutuksen jälkeen tehtyjen työehtosopimusten neuvotteluprosessiin.

Allekirjoitukset